

POSTUPAK IZBORA I IMENOVANJA ČLANOVA ŠKOLSKOG ODBORA

Ružica Vukobratović, dipl. iur

STRUČNI SKUP U ORGANIZACIJI KOVAČIĆ KONZALTINGA I UTIRUŠA

Split, 20. ožujka 2025.

Uvod

Školom upravlja školski odbor, a učeničkim domom upravlja domski odbor (u nastavku teksta: školski odbor).

Sastav i broj članova školskog odbora, izbor i imenovanje te razrješavanje članova školskog odbora, trajanje mandata, konstituiranje, zapreke za imenovanje i način odlučivanja i raspuštanje školskog odbora propisani su člancima 119. – 123. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22 i 156/23) u nastavku teksta: Zakon).

Način rada školskog odbora pobliže se uređuje statutom školske ustanove.

Prije isteka mandata članova školskog odbora školska ustanova treba na vrijeme započeti i provesti nove izbore kako bi se mogao konstituirati novi školski odbor. Rok za pokretanje postupka izbora i imenovanja članova školskog odbora prije isteka mandata članova školskog odbora nije propisan Zakonom. U pravilu školske ustanove rok uređuju statutom školske ustanove.

Propisani postupak izbora i imenovanja članova školskog odbora je složen i vremenski traje. Kada u školskoj ustanovi nije utemeljeno radničko vijeće, školska ustanova treba provesti postupak izbora i imenovanja jednog člana školskog odbora predstavnika radnika na način propisan Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana i sukladno odredbama Pravilnika o postupku izbora radničkog vijeća (Narodne novine br. 3/16, 52/17 i 138/20.) kojim se propisuje postupak izbora radničkog vijeća. Školska ustanova može u provođenju postupka izbora člana školskog odbora predstavnika radnika koristiti obrasce koji su dio ovog Pravilnika uz određenu prilagodbu.

U provedbi nadzora školske ustanove prosvjetni inspektor utvrđuje je li sastav, način imenovanja, odnosno izbora i trajanje mandata članova školskog odbora u skladu sa zakonom i drugim propisom, kao i statutom školske ustanove.

Dokumentacija o provedenom postupku izbora i imenovanja članova školskog odbora arhivsko je gradivo koje je trajno čuva.

1. Upravno vijeće

- ▶ Odredba članka 35. Zakona o ustanovama (Narodne novine broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127//19 i 151/22) propisuje: Ustanovom upravlja upravno vijeće ili drugo kolegijalno tijelo ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Sastav, način imenovanja odnosno izbora članova i trajanje mandata upravnog vijeća i način donošenja odluka, utvrđuju se zakonom, odnosno aktom o osnivanju i statutom ustanove.
- ▶ U članku 164. Zakona o radu propisano je da jedan član organa javne ustanove u upravnom vijeću, odnosno drugom odgovarajućem tijelu mora biti predstavnik radnika.

2. Školski odbor

Odredba članka 118. Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22 i 156/23 – u nastavku teksta: Zakon) propisuje:

(1) Školom upravlja školski odbor, a učeničkim domom domski odbor (u nastavku teksta: školski odbor).

Člancima 119. – 123. Zakona propisani su sastav i broj članova školskog odbora, izbor i imenovanje te razrješavanje članova školskog odbora, trajanje mandata, zapreke za imenovanje i način odlučivanja i raspuštanje školskog odbora.

3. Sastav i broj članova školskog odbora

Članak 119. Zakona propisuje:

(1) Školski odbor ima sedam članova, od kojih jednog člana bira i razrješuje radničko vijeće, a ako radničko vijeće nije utemeljeno, imenuju ga i opozivaju radnici neposrednim i tajnim glasovanjem, na način propisan Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana, a ostalih šest članova imenuje i razrješava:

učiteljsko, nastavničko, odnosno odgajateljsko vijeće dva člana iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika

vijeće roditelja jednog člana iz reda roditelja koji nije radnik škole i

osnivač tri člana.

(2) Kod imenovanja članova školskog odbora u škola u kojima se nastava odvija na jeziku i pismu nacionalnih manjina, osiguravat će se razmjerna zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina i to prema proporcionalnom (razmjernom) dijelu učenika iz redova nacionalnih manjina u ukupnom broju učenika te škole.

4. Zapreke za imenovanje člana školskog odbora

Prema članku 119. stavku 3. Zakona članom školskog odbora ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena odnosno protiv koje je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz članka 106. stavaka 1. i 2. Zakona.

Stoga školska ustanova treba za imenovane članove školskog odbora dostaviti Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Obrazac IIIa- Zahtjev za izdavanje posebnog uvjerenja za fizičku osobu. Ovaj obrazac se može predati Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije putem elektroničke pošte na adresu: kaznena.evidencija@mpudt.hr.

5. Trajanje mandata članova školskog odbora i kontituiranje školskog odbora

Prema odredbi članka 119. Zakona članovi školskog odbora imenuju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani, a mandat članova teče od dana konstituiranja školskog odbora.

Mandat članu školskog odbora iz reda roditelja prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana kada je prestalo školovanje učenika u školi.

Svaki član školskog odbora može biti izabran za predsjednika, a do izbora predsjednika sjednicu vodi najstariji član školskog odbora.

KONSTITUIRANJE ŠKOLSKOG ODBORA

Prema odredbi članka 120. Zakona školski odbor može se konstituirati ako je imenovana većina članova školskog odbora.

Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva ravnatelj najkasnije u roku od petnaest dana nakon što je imenovana većina članova školskog odbora. Na konstituirajućoj sjednici školskog odbora podnosi se izvješće o imenovanim članovima školskog odbora, potvrđuju mandati imenovanih članova školskog odbora i vrši se izbor predsjednika i zamjenika predsjednika školskog odbora na način uređen statutom školske ustanove. O konstituiranju školskog odbora ravnatelj je dužan izvijestiti osnivača. Školski odbor može se konstituirati kada su imenovana četiri člana školskog odbora. Većinu čine četiri člana školskog odbora.

Odluke školskog odbora pravovaljane su ako za njih glasuje većina od ukupnog broja članova školskog odbora.

5. Imenovanje članova školskog odbora

- ▶ Osnivač donosi odluku o imenovanju i razrješenju tri člana školskog odbora koje bira samostalno. Školska ustanova podnosi zahtjev za imenovanje članova školskog odbora svom osnivaču.
- ▶ Radničko vijeće donosi odluku o imenovanju jednog člana školskog odbora koji je predstavnik radnika ili ga imenuju radnici školske ustanove neposrednim i tajnim glasovanjem ako radničko vijeće nije utemeljeno na način propisan Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana. Školska ustanova provodi postupak izbora jednog člana školskog odbora predstavnika radnika prema Pravilniku o postupku izbora radničkog vijeća. Procedura je složena, rokovi su određeni u radnim danima i propisane su obveze poslodavca, podnositelja prijedloga za izbor predstavnika radnika, izbornog odbora i objavljivanje rezultata izbora nakon tajnog glasanja.
- ▶ Učiteljsko, nastavničko ili odgajateljsko vijeće donosi odluku o imenovanju i razrješenju dva člana iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika na način propisan statutom školske ustanove.
- ▶ Vijeće roditelja donosi odluku o imenovanju i razrješenju jednog člana iz reda roditelja koji nije radnik škole na način propisan statutom školske ustanove.
- ▶ Svaka školska ustanova statutom pobliže uređuje način predlaganja članova školskog odbora iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika i način predlaganja člana školskog odbora iz reda roditelja, uvjete i razloge za razrješenje članova školskog odbora, odnosno raspuštanje školskog odbora te način rada školskog odbora.

6. Imenovanje člana školskog odbora kojeg imenuje radničko vijeće ili radnici ako radničko vijeće nije utemeljeno

- ▶ Jednog člana školskog odbora bira i razrješuje radničko vijeće, a ako radničko vijeće nije utemeljeno, imenuju ga i opozivaju radnici neposrednim i tajnim glasovanjem, na način propisan Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana.
- ▶ Kada je u školskoj ustanovi utemeljeno radničko vijeće, člana školskog odbora bira i razrješuje radničko vijeće, a ne svi radnici.
- ▶ Kada radničko vijeće školske ustanove ima samo jednog člana, taj član školskog odbora može, ali ne mora biti imenovan za člana školskog odbora. Radničko vijeće može odlukom imenovati radnika školske ustanove za člana školskog odbora koji nije član radničkog vijeća.
- ▶ Kada u školskoj ustanovi nije utemeljeno radničko vijeće, jednog člana školskog odbora imenuju i razrješavaju radnici školske ustanove neposrednim i tajnim glasovanjem na način propisan Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana.
- ▶ Provođenje izbora za radničko vijeće detaljnije se uređuje Pravilnom o postupku izbora radničkog vijeća.

Način izbora člana radničkog vijeća koje ima samo jednog člana propisan je odredbama članka 147., stavcima 1. i 2. Zakona o radu (Narodne novine br. 93/14., 127/17, 98/19 i 151/22 i 63/23 – OUSRH od 14.6.23.).

- ▶ **Članak 147. Zakona o radu propisuje:**
- ▶ (1) Ako se bira jedan predstavnik, izabran je onaj kandidat koji je dobio najveći broj glasova radnika.
- ▶ (2) Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, dva ili više kandidata dobiju isti broj glasova, izabran je kandidat koji je duže neprekidno zaposlen kod poslodavca.
- ▶ Prema propisanoj odredbi članka 119. stavka 1. Zakona na izbor jednog člana školskog odbora ne primjenjuju se sve odredbe Zakona o radu koje se odnose na radničko vijeće, nego samo odredba članka 147., stavka 1. i 2. Zakona o radu.

Biračko pravo u postupku izbora predstavnika radnika u školski odbor – Tko ima pravo birati i biti biran –

U članku 164. Zakona o radu propisano je da jedan član organa javne ustanove (upravno vijeće, odnosno drugo odgovarajuće tijelo) mora biti predstavnik radnika.

Također, prema članku 88. Temelnog kolektivnog ugovora za zaposlenike u javnim službama (Narodne novine, broj 29/2024.) u upravnim tijelima ustanova javnih službi (tijelima koja imaju upravne ili nadzorne ovlasti), najmanje jedan član mora biti predstavnik zaposlenika. Predstavnika zaposlenika imenuje i opoziva radničko vijeće.

BIRAČKO PRAVO

Biračko pravo za izbor radničkog vijeća, a tim i za izbor predstavnika radnika u upravnom vijeću, ako se ono bira sukladno članku 164. st. 3. Zakona o radu, propisano je u članku 145. Zakona o radu.

Prema članku 145. Zakona o radu, pravo birati i biti birani imaju svi radnici zaposleni kod određenoga poslodavca, s time da **biračko pravo nemaju članovi upravnih i nadzornih organa poslodavca i članovi njihovih obitelji te radnici iz članka 131. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.**

- ▶ Prema članku 145. stavku 2. Zakona o radu, pravo birati i biti birani nemaju članovi upravnih i nadzornih organa poslodavca i članovi njihove uže obitelji iz članka 86. stavka 3. Zakona.
- ▶ Odredba stavka 2. članka 145. Zakona o radu ne odnosi se na predstavnike radnika u organima poslodavca.
- ▶ **Prema članku 145. stavku 5. Zakona o radu izborni odbor utvrđuje listu kandidata koji imaju biračko pravo.**

7. Biračko pravo članova školskog odbora u postupku izbora predstavnika radnika u školski odbor

- ▶ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih dalo je novu uputu školskim ustanovama dana 13. travnja 2021. godine (KLASA: 110-03/21-01/0013, URBROJ: 533-09-21-002) koja se odnosi na izbor predstavnika radnika u školski odbor a razlikuje se od ranije upute ovog ministarstva dostavljene školskim ustanova dana 19. siječnja 2009. godine.
- ▶ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u ovoj novoj uputi upućuje školske ustanove da u postupku izbora predstavnika radnika u školski odbor postupe sukladno mišljenju Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.
- ▶ **Prema mišljenju o biračkom pravu članova školskog odbora Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike članovi školskog odbora imenovani iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika su predstavnici struke te nemaju biračko pravo u postupku izbora predstavnika radnika u školski odbor** prema članku 145. stavku 2. Zakona o radu, **osim predstavnika radnika u tome školskom odboru, koji iznimno, sukladno članku 145. stavku 4. Zakona o radu, može birati i biti biran** jer je riječ o predstavniku radnika imenovanom sukladno članku 164. Zakona o radu.

Mišljenje Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

▶ Biračko pravo članova školskog odbora

▶ Objavljeno [18/10/2019](#)

- ▶ Biračko pravo radnika zaposlenih kod određenog poslodavca, u postupku izbora članova radničkog vijeća, a tako i u postupku izbora predstavnika radnika u organ koji nadzire vođenje poslova poslodavca, propisano je odredbom članka 145. Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14 i 127/17).
- ▶ Člankom 145. stavkom 2. Zakona o radu, propisano je da pravo birati i biti birani nemaju članovi upravnih i nadzornih organa poslodavaca.
- ▶ Iznimno, predstavnici radnika u tim organima poslodavca imaju biračko pravo, jer je odredbom članka 145. stavka 4. Zakona propisano da se odredba stavka 2. citiranog članka ne odnosi se na predstavnike radnika u organima poslodavca.
- ▶ Polazeći od odredbi Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi kojima su propisane ovlasti i sastav školskog odbora te pravo da jednog člana školskog odbora bira i razrješuje radničko vijeće, a ako ono nije utemeljeno, imenuju ga i opozivaju radnici neposrednim i tajnim glasovanjem na način propisan Zakonom o radu, **može se zaključiti da su članovi školskog odbora, ujedno i članovi upravnog, odnosno nadzornog organa u smislu članka 145. stavka 2. Zakona o radu.**
- ▶ **Slijedom navedenog članovi školskog odbora nemaju biračko pravo u postupcima izbora propisanim Zakonom o radu, osim predstavnika radnika u tome školskom odboru, koji iznimno, sukladno članku 145. stavku 4. Zakona, može birati i biti biran.**
- ▶ Pri tome valja naglasiti da je riječ o predstavniku radnika imenovanom ili izabranom sukladno članku 164. Zakona o radu, a ne o ostalim članovima školskog odbora koji su imenovani u školski odbor iz reda učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i sl., a koji su također kao radnici zaposleni u toj javnoj ustanovi.
- ▶ Mišljenja smo da se ostale imenovane osobe u školskom odboru koje su zaposlene kao radnici u toj javnoj ustanovi, ne smatraju predstavnikom ili predstavnicima radnika u školskom odboru, već predstavnicima struke imenovanim u taj odbor prema posebnom propisu, pa se na njih ne odnosi iznimka propisana člankom 145. stavkom 4. Zakona o radu i stoga nemaju biračko pravo.

7. Pravilnik o postupku izbora radničkog vijeća

U skladu s člankom 146. stavkom 3. Zakona o radu ministar nadležan za rad donio je Pravilnik o postupku izbora radničkog vijeća (Narodne novine br. 3/6, 52/17 i 138/20.), u nastavku: Pravilnik).

Ovim se Pravilnikom propisuje postupak izbora radničkog vijeća, obveznici, rokovi i način dostave podataka o izabranom radničkim vijećima.

Prema Pravilniku propisani rokovi se računaju u radnim danima.

Uz Pravilnik su priloženi obrasci koji čine dio ovog Pravilnika. Obrasci su pomoć u provođenju postupka izbora i nisu obvezujući. Stoga školske ustanove mogu koristiti uz određenu prilagodbu navedene obrasce uz Pravilnik.

PROVOĐENJE IZBORNOG POSTUPKA PUTEM INFORMACIJSKO-KOMUNIJACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku izbora radničkog vijeća objavljen je u Narodnim novinama, broj 138/20. dana 11. prosinca 2020. Stupio je na snagu 19. prosinca 2020.

Najznačajnija novina ovog Pravilnika je uređivanje mogućnosti provođenja postupka izbora radničkog vijeća putem informacijsko-komunikacije tehnologije, korištenje video kontakata za održavanje sastanaka ili skupa radnika. Svi podnesci za koje je odredbama Pravilnika o postupku izbora radničkog vijeća propisano da se podnose u pisanom obliku mogu se podnijeti i u elektroničkom obliku.

Dakle, u okolnostima koje sprečavaju radnike da izravno sudjeluju u postupku izbora radničkog vijeća (primjerice, elementarna nepogoda, epidemija i sl.) ovim Pravilnikom se radnicima omogućava sudjelovanje u postupku izbora radničkog vijeća putem informacijsko-komunikacijske tehnologije na način propisan u ovom Pravilniku.

Odredbe članka 24.c i članka 24. d Pravilnika primjenjuju se u provođenju postupka izbora putem informacijsko-komunikacije tehnologije.

Uz ovaj Pravilnik objavljen je obrazac broj 21 -Izjava o podržavanju prijedloga za utemeljene radničkog vijeća- koji se može koristiti u provođenju izbornog postupka putem informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

▶ **GLASAČKI LISTIĆ**

▶ **Nevažeći glasački listić** je onaj listić koji, najkasnije do završetka glasovanja na dan izbora, nije zaprimljen na adresi sjedišta poslodavca u zatvorenoj omotnici, a radniku je radi glasovanja bio uručen na način propisan člankom 7. stavkom 4. ovog Pravilnika, ili koji nakon uručivanja radniku na mjestu održavanja izbora, nije stavljen u glasačku kutiju.

▶ **Iznimno, izborni odbor će zapisnikom o konačnim rezultatima izbora utvrditi važećim i onaj glasački listić koji je upućen preporučenom pošiljkom najkasnije na dan izbora na način propisan odredbom članka 7. stavka 5. ovog Pravilnika i zaprimljen na toj adresi najkasnije do isteka trećeg radnog dana roka od dana objavljivanja zapisnika o prethodnim rezultatima izbora.**

Prikaz postupka izbora jednog člana školskog odbora predstavnika radnika u školski odbor

Postupak izbora predstavnika radnika u školski odbor započinje prijedlogom za provođenje izbora, radi čega predlagatelj saziva skup radnika.

1. Prijedlog za izbor predstavnika radnika u školski odbor

možu podnijeti u pisanom obliku sindikat ili sindikati koji u školskoj ustanovi imaju svoje članove ili najmanje dvadeset posto radnika zaposlenih u školskoj ustanovi. Predlagatelj je obavezan dostaviti prijedlog ravnatelju školske ustanove i sindikatima koji imaju članove u školskoj ustanovi. Ravnatelj školske ustanove dužan je objaviti prijedlog za izbor predstavnika radnika u školski odbor na oglasnoj ploči škole. Skupina radnika uz prijedlog prilaže pisano popis skupine radnika koja podržava prijedlog za izbor predstavnika radnika u školski odbor. Prijedlog sadrži obavijest da predlagatelj liste kandidata radi formiranja izbornog odbora, na skupu radnika predlaže svog člana i njegovog zamjenika u izbornom odboru, iz redova radnika zaposlenih u školskoj ustanovi.

2. Skup radnika

tko saziva skup radnika u postupku izbora predstavnika radnika u školski odbor

saziva u ime predlagatelja njegov potpisnik prijedloga, uz prethodno savjetovanje s ravnateljem školske ustanove o vremenu i mjestu održavanja. Skup radnika ne može biti sazvan u razdoblju kraćem od petnaest dana od dana objave prijedloga. Odluka o sazivanju skupa radnika objavljuje se na svim oglasnim mjestima najmanje osam radnih dana prije dana održavanja skupa. Na skupu kojem predsjedava potpisnik predlagatelja, se utvrđuju uvjeti za izbor člana školskog odbora predstavnika radnika i imenuje izborni odbor. Predsjednika izbornog odbora imenuju između sebe članovi izbornog odbora. Član izbornog odbora ne može biti kandidat za predstavnika radnika u školskom odboru.

Skup radnika se saziva najranije petnaest dana od dana objave prijedloga za izbor predstavnika radnika u školskom odboru. O održanom skupu radnika sastavlja se zapisnik kojeg potpisuje potpisnik predlagatelja i objavljuje ga na oglasnoj ploči škole.

3. Odluku o provođenju izbora za predstavnika radnika u školski odbor

donosi izborni odbor u roku od pet radnih dana od dana imenovanja na skupu radnika. Izborni odbor ima neparni broj članova s najmanje tri člana. **Član ne može biti kandidat za člana školskog odbora predstavnika radnika.** Prvu sjednicu izbornog odbora saziva član izbornog odbora imenovan od strane predlagatelja. Članovi izbornog odbora između sebe biraju predsjednika običnom većinom glasova od ukupnog broja izbornog odbora. Odlukom o provođenju izbora za predstavnika radnika u školski odbor određuje se vrijeme i mjesto glasovanja (dan, sat, prostorija), rok od pet radnih dana za podnošenje liste jednog kandidata za člana školskog odbora predstavnika radnika. U odluci se obavještavaju radnici koji na dan glasovanja neće biti na radu u školskoj ustanovi da mogu izbornom odboru najkasnije pet radnih dana prije glasovanja podnijeti zahtjev da im se uruči glasački listić i omotnica da mogu glasovati putem pošte. Idućeg radnog dana od dana donošenja odluka o provođenju glasovanja dostavlja se ravnatelju školske ustanove i objavljuje na oglasnoj ploči. Izborni odbor može odlučiti da se glasovanje održi na jednom mjestu, a ako odluči da se održi na dva mjesta ili više imenovat će birački odbor.

4. Lista kandidata za člana školskog odbora predstavnika radnika

Predlagatelj liste kandidata za člana školskog odbora predstavnika radnika može biti sindikat, više sindikata zajedno koji imaju članove zaposlene u školskoj ustanovi i svaka skupina od najmanje dvadeset posto zaposlenih radnika. Na svakoj listi predlaže se jedan kandidat. Uz listu prilaže se izjava o pristanku u uvrštenje u listu kandidata za predstavnika radnika u školski odbor. **Prema članku 145. stavku 5. Zakona o radu izborni odbor utvrđuje listu kandidata koji imaju biračko pravo.**

5. Popis birača

Ravnatelj školske ustanove dužan je predsjedniku izbornog odbora u roku od tri radna dana od dana primitka zahtjeva dostaviti odvojeno dva popisa radnika. Popis svih radnika koji imaju biračko pravo i u radnom odnosu su u školskoj ustanovi na dan izrade popisa i popis radnika koji nemaju biračko pravo.

Pravo glasovanja nema ravnatelj školske ustanove, te članovi školskog odbora koje je izabrano učiteljsko/nastavničkog vijeće. U roku od tri radna dana od dana dostavljanja ovih popisa radnika izborni odbor izrađuje i objavljuje popis birača na oglasnoj ploči školske ustanove. Svaki radnik ima pravo u roku od tri radna dana od dana objavljivanja popisa podnijeti izbornom odboru prigovor na popis birača.

Zbog zaštite osobnih podataka popis radnika koji objavljuje izborni odbor na oglasnoj ploči škole nesmije sadržavati osobni identifikacijski broj radnika.

6. Ispravak popisa birača

U slučaju promjena nakon dostavljanja popisa birača radnika izbornom odboru nastalih zapošljavanjem novih radnika ili prestanka radnog odnosa radnika ravnatelj škole dužan je u roku od dva radna dana nakon zapošljavanja radnika ili prestanka radnog odnosa radniku pisano o tome obavijestiti izborni odbor.

Izborni odbor je dužan po službenoj dužnosti brisati iz popisa birača radnika kojem je u razdoblju od konačnosti popisa birača radnika do kraja glasovanja za izbor predstavnika radnika u školski odbor prestao radni odnos i uvrsti u taj popis radnika koji je u tom razdoblju zasnovao radni odnos u školi.

Ispravljeni popis birača zbog naknade promjene ne mora se objaviti na oglasnoj ploči škole.

Načini glasovanja za izbor predstavnika radnika

izbor se provodi tajnim glasovanjem i to, osobnim izlaskom na biračko mjesto ili putem pošte, kao i korištenjem informacijsko-komunikacijskih tehnologija u provođenju svih sastavnih dijelova toga izbornog postupka.

7. Glasački listić

Izborni odbor odlučuje o broju glasačkih listića koji će biti pripremljeni za glasovanje za izbor predstavnika radnika u školski odbor, a koji broj ne smije biti manji od broja radnika upisanih u popis birača niti veći za više od pet posto broja glasovanja.

Glasački listići se označavaju serijskim brojem i moraju sadržavati ime i prezime te vlastoručni potpis predsjednika izbornog odbora. Pri dnu glasačkog listića stavlja se napomena o načinu glasovanja („Glasuje se isključivo zaokruživanjem rednog broja.“).

Glasovanje je valjano ako je glasovalo najmanje jedna trećina radnika školske ustanove s biračkim pravom.

8. Zapisnik o prethodnim rezultatima izbora za predstavnika radnika u školski odbor stavlja se na oglasnu ploču školske ustanove. Svaki radnik ima pravo u roku tri radna dana od objavljivanja zapisnika podnijeti izbornom odboru pisanu prijavu ako smatra da je bilo o nepravilnosti u postupku izbora za predstavnika radnika u školski odbor. Izborni odbor obavezan je odlučiti o prijavi nepravilnosti u roku od tri radna dana od dana dostave prijave te svoju odluku dostaviti podnositelju prijave. Izborni odbor, ako utvrdi da postoje nepravilnosti u izbornom postupku, može donijeti odluku o ponavljanju čitavog izbornog postupka ili njegovog dijela. Po proteku roka za podnošenje prigovora na nepravilnosti u provedenom izbornom postupku za predstavnika radnika u školski odbor izborni odbor mora objaviti konačne rezultate izbora za predstavnika radnika. Izborni odbor o konačnim rezultatima izbora sastavlja zapisnik.

9. Zapisnik o konačnim rezultatima izbora za predstavnika radnika u školski odbor objavljuje se na oglasnoj ploči po proteku roka od tri radna dana za podnošenje prigovora o nepravilnostima u izbornom postupku. Jedan primjerak zapisnika dostavlja se ravnatelju škole, sindikatu odnosno sindikatima koji su podnijeli liste i nositelju liste ako je listu podnijela skupina od najmanje dvadeset postozaposlenih radnika.

Mišljenje Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Sazivanje skupa radnika u postupku izbora predstavnika radnika u školski odbor

Objavljeno 18/10/2019

- ▶ Odredbom članka 164. stavka 1. Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14 i 127/17), kojim se uređuje imenovanje ili izbor predstavnika radnika u organu poslodavca, odnosno organu koji nadzire vođenje poslova poslodavca, propisano je da u trgovačkom društvu ili zadrugi, u kojima se u skladu s posebnim propisom utemeljuje organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor, upravni odbor, odnosno drugo odgovarajuće tijelo) te u javnoj ustanovi, jedan član organa društva ili zadruge koji nadzire vođenje poslova, odnosno jedan član organa javne ustanove (upravno vijeće, odnosno drugo odgovarajuće tijelo) mora biti predstavnik radnika.
- ▶ Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisane su ovlasti i sastav školskog odbora, a također i pravo, da jednog člana školskog odbora bira i razrješuje radničko vijeće, a ako ono nije utemeljeno, tada jednog člana školskog odbora imenuju i opozivaju radnici neposrednim i tajnim glasovanjem na način propisan Zakonom o radu.
- ▶ Poslodavac koji ne omogući imenovanom, odnosno izabranom predstavniku radnika članstvo u organu poslodavca, odnosno drugom odgovarajućem tijelu trgovačkog društva, zadruge ili javne ustanove, čini teži prekršaj propisan člankom 228. stavkom 1. točkom 26. Zakona o radu.
- ▶ Nadalje, odredbom članka 164. stavka 2. i 3. Zakona o radu propisano je da predstavnika radnika u organ koji nadzire vođenje poslova poslodavca, imenuje i opoziva radničko vijeće, a ako kod poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, predstavnika radnika između radnika zaposlenih kod poslodavca, biraju i opozivaju radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, u postupku propisanom Zakonom za izbor radničkog vijeća koje ima jednog člana.
- ▶ Dakle, na postupak izbora predstavnika radnika u organ koji nadzire vođenje poslova poslodavca, školski odbor, primjenjuju se odredbe Pravilnika o postupku izbora radničkog vijeća. Sukladno odredbama članka 2. Pravilnika o postupku izbora radničkog vijeća koje uređuju pitanja utemeljenja prvog radničkog vijeća, postupak izbora predstavnika radnika u organ koji nadzire vođenje poslova poslodavca započinje prijedlogom za provođenje izbora, radi čega predlagatelj saziva skup radnika. Prijedlog u pisanom obliku, mogu podnijeti sindikati koji kod poslodavca imaju svoje članove ili najmanje dvadeset posto radnika zaposlenih kod poslodavca.
- ▶ Pravilnikom je propisano da se skup radnika saziva na mjestu rada na kojemu je moguće okupiti najveći broj radnika, a predlagatelj (sindikati koji kod poslodavca imaju svoje članove ili najmanje dvadeset posto radnika) je dužan savjetovati se s poslodavcem o vremenu održavanja skupa radnika, vodeći pri tome računa da se time ne šteti djelotvornosti poslovanja poslodavca.
- ▶ Dužnost poslodavca u tome postupku propisana je člankom 2. stavkom 3. citiranog Pravilnika, na način da je poslodavac dužan objaviti na svim oglasnim mjestima prijedlog predlagatelja za provođenje izbora predstavnika radnika u organ koji nadzire vođenje poslova poslodavca.
- ▶ Stoga dužnosti poslodavca vezano uz postupak izbora valja razlikovati u odnosu na dužnosti poslodavca propisane člankom 163. Zakona o radu. Naime, poslodavac je dužan sazvati skup radnika kada kod toga poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, ali samo ako je riječ o skupu radnika propisanome člankom 163. Zakona o radu, odnosno skupu radnika koji se kod poslodavca održava radi sveobuhvatnog obavješćivanja i rasprave o stanju i razvoju poslodavca te o radu radničkog vijeća, i to dva puta godišnje, u podjednakim vremenskim razmacima.

Mišljenje Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Postupak izbora radničkog vijeća

Objavljeno 18/02/2021

- ▶ Pravilnikom o postupku izbora radničkog vijeća (Narodne novine br. 3/16, 52/17 i 138/20) je sukladno članku 146. stavku 3. Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14, 127/17 i 98/19), propisan i uređen postupak slobodnih i neposrednih izbora radničkih predstavnika, tajnim glasovanjem i to, osobnim izlaskom na biračko mjesto ili putem pošte, kao i korištenjem informacijsko-komunikacijskih tehnologija u provođenju svih sastavnih dijelova toga izbornog postupka.
- ▶ U pogledu pravilnosti provedbe izbornog postupka i utvrđenja valjanosti izbora radničkog vijeća, mjerodavni su pored ostalih, i članci 7., 13., 17. i 18. Pravilnika.
- ▶ **Izbori su valjani ako je glasovala najmanje jedna trećina radnika s biračkim pravom.**
- ▶ Biračko pravo imaju svi radnici koji su zaposleni kod poslodavca kod kojega se provode izbori za radničko vijeće, osim onih koji su izuzeti u skladu s člankom 145. stavkom 2. i 3. Zakona o radu, pa izborni odbor prema tom pravilu utvrđuje listu – birački popis.
- ▶ Dakle, **za utvrđivanje valjanosti izbora je prije svega relevantan točan i pravilan broj radnika s biračkim pravom.**
- ▶ **Druga pretpostavka za utvrđivanje valjanosti izbora je točan podatak o broju važećih, nevažećih i neupotrijebljenih glasačkih listića**, sukladno članku 18. stavak 4. Pravilnika.
- ▶ Drugim riječima, ako prilikom utvrđivanja rezultata izbora radničkog vijeća ukupan broj važećih i nevažećih listića (taj broj predstavlja „izlaznost“, kako ste naveli), iznosi najmanje jednu trećinu broja radnika s biračkim pravom (broja radnika na pravilno utvrđenom i potpunom biračkom popisu), izbori su valjani sukladno članku 17. Pravilnika.
- ▶ Kada izborni odbor sukladno članku 7. stavku 5. i 6. Pravilnika, odluči da se radnicima osigura **glasovanje putem pošte**, prilikom utvrđivanja rezultata izbora će se sukladno članku 13. stavku 4. točka 3. Pravilnika, nevažećim glasačkim listićem smatrati onaj koji, najkasnije do završetka glasovanja na dan izbora, nije zaprimljen na adresi sjedišta poslodavca u zatvorenoj omotnici, a radniku je radi glasovanja bio uručen na način propisan člankom 7. stavkom 4. ovoga Pravilnika (uručen glasački listić i omotnica s poštanskom markom za obično rukovanje radi glasovanja putem pošte).
- ▶ Pri tome valja naglasiti i iznimku u tome slučaju. Naime, izborni odbor će zapisnikom o konačnim rezultatima izbora utvrditi važećim i onaj glasački listić koji je upućen preporučenom pošiljkom najkasnije na dan izbora na način propisan odredbom članka 7. stavka 5. ovoga Pravilnika i zaprimljen na toj adresi najkasnije do isteka trećeg radnog dana roka od dana objavljivanja zapisnika o prethodnim rezultatima izbora iz članka 18. stavka 1. točke 9. ovoga Pravilnika.

Mišljenje Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Mandat predstavnika radnika u upravnom vijeću

Objavljeno 23/03/2021

- ▶ *Odredbom članka 164. Zakona o radu (NN br. 93/14, 127/17 i 98/19) propisano je da u trgovačkom društvu ili zadrugi, u kojima se u skladu s posebnim propisom utemeljuje organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor, upravni odbor, odnosno drugo odgovarajuće tijelo), te u javnoj ustanovi, jedan član organa društva ili zadruge koji nadzire vođenje poslova, odnosno jedan član organa javne ustanove, mora biti predstavnik radnika. Taj član ima isti pravni položaj kao i drugi imenovani članovi toga organa.*
- ▶ *Polazeći od odredbe članka 2. Zakona, kojom je određen pojam radnika na način da je radnik fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja određene poslove za poslodavca, mišljenja smo da predstavnik radnika iz članka 164. Zakona, ne može biti osoba koja nije u radnom odnosu u tom trgovačkom društvu odnosno zadrugi ili javnoj ustanovi.*
- ▶ *Isto podredno proizlazi i iz stavka 3. navedenog članka Zakona, kojim je propisano da ako kod poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, predstavnika radnika u organ poslodavca, između radnika zaposlenih kod poslodavca, biraju i opozivaju radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, na način propisan Zakonom za izbor radničkog vijeća koje ima jednog člana.*
- ▶ *Slijedom navedenog, mišljenja smo da mandat predstavnika radnika u upravnom vijeću koji je biran odnosno imenovan u skladu sa Zakonom o radu, prestaje danom prestanka radnog odnosa, u kojem je smislu potrebno izabrati odnosno imenovati novog predstavnika, čiji bi mandat slijedio trajanje mandata ostalih članova toga vijeća.*

DOPUNSKI IZBORI ZA PREDSTAVNIKA RADNIKA U ŠKOLSKOM ODBORU

- ▶ U slučaju razrešenja člana školskog odbora predstavnika radnika u školskom odboru kojeg su imenovali radnici škole u kojoj nije utemeljeno radničko vijeće škola mora provesti dopunske izbore po propisanoj proceduri Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana.
- ▶ Nakon provedenih dopunskih izbora jednog člana školskog odbora predstavnika radnika kojeg su imenovali radnici škole, treba ravnatelj škole u dogovoru s predsjednikom školskog odbora sazvati sjednicu školskog odbora sa točkom dnevnog reda: 1. Upoznavanje sa provedenim dopunskim izborima za člana školskog odbora predstavnika radnika u školskom odboru, i na sjednici školskog odbora se treba pročitati zapisnik o konačnim rezultatima izbora predstavnika radnika u školski odbor, te konstatirati u zapisniku da je izabran radnik (ime i prezime radnika navesti) za člana školskog odbora predstavnika radnika u školskom odboru. Konstatira se da je izvršena verifikacija mandata novog izabranog člana školskog odbora predstavnika radnika.
- ▶ Novom imenovanom članu školskog odbora predstavniku radnika u školskom odboru mandat traje do isteka mandata školskog odbora.
- ▶ Škola je dužna obavijesti županijski odnosno gradski ured nadležan za obrazovanje i mlade da je imenovan novi član školskog odbora predstavnik radnika škole u školski odbor.
- ▶ Novi član školskog odbora mora dati privolu školi da može obrađivati njegove osobe podatke u svrhu dostave poziva za sjednice školskog odbora, te vođenja zapisnika o održanim sjednicama i potrebnih evidencija o radu školskog odbora.

8. Članovi školskog odbora koje imenuje i razrješava učiteljsko, nastavničko ili odgajateljsko vijeće

- ▶ Sukladno članku 119. Zakona učiteljsko, nastavničko odnosno odgajateljsko vijeće imenuje i razrješava dva člana školskog odbora iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika.

Odredbom članka 124. stavka 2. Zakona propisano je učiteljsko, odnosno nastavničko, odnosno odgajateljsko vijeće čine svi učitelji, odnosno nastavnici i stručni suradnici školske ustanove te ravnatelj školske ustanove. Slijedom navedenog, osim ravnatelja školske ustanove svi učitelji, nastavnici i stručni suradnici školske ustanove mogu biti izabrani za članove školskog odbora iz reda učitelja, nastavnika ili stručnih suradnika prema postupku propisanom u statutu školske ustanove javnim ili tajnim glasovanjem.

- ▶ Pomoćnik u nastavi nije član učiteljskog/nastavničkog vijeća, stoga ne može glasovati na sjednici učiteljskog/nastavničkog vijeća.
- ▶ Postupak izbora provodi se na način propisan u statutu školske ustanove (tajno ili javno glasovanje). Ako je tajno glasovanje, učiteljsko/nastavničko vijeće imenuje izbornu povjerenstvo koje sastavlja popis glasača, priprema glasačke listiće, nakon glasovanja sastavlja zapisnik o rezultatima glasovanja i utvrđuje rezultate glasovanja te objavljuje na učiteljskom/nastavničkom vijeću rezultate glasovanja. Učiteljsko/nastavničko odnosno odgajateljsko vijeće školske ustanove vijeće prihvaća listu izabranih kandidata, utvrđuje da nije bilo nepravilnosti u provedenom postupku glasovanja i donosi odluku o imenovanju dva člana školskog odbora iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika.

9. Član školskog kojeg imenuje i razrješava vijeće roditelja

Sukladno članku 119. Zakona vijeće roditelja imenuje i razrješava jednog člana školskog odbora iz reda roditelja koji nije radnik škole.

Član školskog odbora iz reda roditelja kojeg imenuje i razrješava vijeće roditelja može biti, ali i ne mora biti, član vijeća roditelja. Predlaganje članova i postupak izbora provodi se na način propisan u statutu školske ustanove (tajno ili javno glasovanje).

Nakon izbora roditelja vijeće roditelja donosi odluku o imenovanju člana školskog odbora iz reda roditelja. Roditelj ostaje član školskog odbora do isteka mandata uz uvjet da je roditelj djeteta učenika kojem nije prestalo školovanje u toj školi.

10. Član školskog kojeg imenuje i razrješava osnivač

Sukladno članku 119. Zakona osnivač školske ustanove imenuje i razrješava **tri člana školskog odbora samostalno**. Član školskog odbora kojeg imenuje osnivač treba imati završen najmanje preddiplomski i sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i **ne može biti radnik školske ustanove u školski odbor koje se imenuje**. Osnivač školske ustanove donosi odluku o imenovanju tri člana školskog odbora školske ustanove.

Ogledni primjer: Privola člana školskog odbora

(ime i prezime člana školskog odbora)

(adresa stanovanja)
e-mail:-----

(datum)

OSNOVNA ŠKOLA

PRIVOLA

Kao član školskog odbora Osnovne škole _____ svojim potpisom dajem izričitu privolu Osnovnoj školi _____ da može obrađivati moje osobne podatke (ime, prezime, adresu stanovanja, broj mobitela/telefona i e-mail) u svrhu izrade, dostavljanja i objave poziva za sjednice školskog odbora, te vođenja zapisnika o održanim sjednicama i potrebitih evidencija o radu školskog odbora Osnovne škole _____.

(potpis člana školskog odbora)

Hvala na pozornosti!